

Maren Nielsen fortæller

af Johannes Holm. Kommentarer i parentes er tilføjelser til Maren Niensens fortælling.

Vi følger Maren Nielsen på en lille spadseretur fra Rebelsig til Vejrup ca. år 1920 ...

Mine forældre købte i 1903 en gammel forfalden ejendom i Rebelsig, nu Gl. Hovedvej 31. Dem var der flere af. Ejnar Madsen havde en, og Kristian Jensen boede på "Sorgenfri", der heller ikke var i god stand. Der var stråtag, og i gården var der en åben brønd, hvor man hejste en spand ned efter vand. Det skete ved hjælp af en bom med en snor i over brønden.

Det var ikke sjældent, der kom en tudse med vandet op. Den svømmede så rundt i spanden. Køkkengulvet blev fejlet med en riskost, og derefter overstrøet med nyt sand!

Klostergården (Gl. Hovedvej 20) og Teglværket var der også. Ved siden af teglværket lå et lille stråtekt hus, hvor teglbrænderen boede. Det er nu væk. Der var ikke kedeligt. Hver aften var der besøg af "bossere" som vi kaldte dem (spritte). Det var fredelige mennesker, som ville overnatte på teglværkets ovn, hvor der altid var dejligt varmt. Der spiste man den sammentiggede mad, og en del flasker blev konsumeret. Næste dag fortsatte de rejsen.

Fra ca. 1912 arbejdede et utal af børster på den nye Funderbane gennem Vejrup. Til forskel fra de såkaldte spritte, var de meget arbejdsomme og drak en masse brændevin. Rebelsiggård og Ellegårdsminde var der også.

Min far var brandfoged. Han satte et messingskilt i kasketten og gik rundt og beordrede folk til hjælp ved slukningsarbejdet.

I 1934 blev et gammelt papdækket hus revet ned. Det lå for tæt på Gørdingvejen i Rebelsigkrydset. I det papdækkede hus havde i mange år boet en tysker, der arbejdede på teglværket

Fra korsvejen til Østre skole, hvor der også var landbrug, var der ingen huse. Kun Knoldkær, hvor der var smedeforretning, som lå der bag risdiget, som vi kaldte det. Vi var hundeangete, når vi om aftenen blev sendt til købmanden og skulle der forbi. Om dagen skulle vi jo alle arbejde. Både Knoldkær og Lykkesgård var gamle bygninger, der så forfaldne ud.

På Østre skole boede lærer J. Eriksen og lærerinde J. Bertelsen. Skolen brændte under et frygteligt tordenvejr, og en ny blev rejst.

Der hvor Niels Schjultz bor (Stationsvej 4), lå der en rigtig pæn og hyggelig gammel gård, med stråtag og mange vinduer.

Hvor Martha Kring bor (Storegade 8), lå der tidligere et gammelt og lille papdækket hus. (Købt og nedrevet af Peter Kjær, der byggede nyt hus. Han boede tidligere på Annexgård i Storegade).

Da man byggede Elsas hus, blev der sagt, at det var sat op i brændevin, nok fordi der blev drukket tæt under byggeriet.

Købmandsgården var bygget, og man gik ind fra Kirkegade gennem en gang. Der var åbent hver dag til kl. 22.00. Kroen, kirken og mejeriet var der, og så smeden i Storegade nr. 30. Der lå en slagterforretning, et rødstenshus med paptag, og herfra var der ikke flere huse før den gamle kro, Storegade 72.

Lidt længere henne lå forsamlingshuset, hvor alle møder blev holdt, men der måtte ikke spilles kort de første mange år og heller ikke serveres spiritus, ikke engang en øl kunne købes. Det var billigt at leje huset, så der blev holdt mange gilder. Pengene var små og man var i det hele taget meget nøjsom, en nøjsomhed vi ikke kender i dag.

På kroen stod tobaksdåsen altid fremme på disken, til fri afbenyttelse, så der blev næsten stoppet piber hele tiden. Nogle stoppede fransk, dvs. man stoppede ved siden af piben og ned i hånden, som så gik i lommen.

Bag ved kroen stod møllen og knejste (indtil 1954). Den kunne man se alle steder fra, med sine fire store vinger, indtil en storm i 1923 rev hele toppen af. Den blev repareret, men blev nu reduceret til en vejrmølle, i stedet for en respektabel vindmølle.

Maren Nielsen, 1905 – 1997, Vejrup

Om forfatteren:

Johs. L. Holm, der har boet i Vejrup siden 1965, er født i Toftlund 1937. Tidl. salgskonsulent (landbrugsmaskiner) og leder af Vejrup Sognearkiv. Adr.: Vibevej 11 Vejrup, 6740 Bramming. Mail: holmvibevej@webspeed.dk